

C door het jaar 26°

M. Assumpta

25 september 2022

Eerste lezing (Am., 6, 1a. 4-7)

Uit de Profeet Amos.

De profeet Amos stoorde zich aan de houding van zijn volksgenoten.

Hij zei: 'Mensen van Sion, mensen van Samaria,

jullie maken zich geen zorgen,

jullie denken alles aan te kunnen.

Ik zie jullie liggen op rustbanken en ivoren bedden.

Jullie doen zich te goed aan de lammeren van de kudde,

en de kalveren uit de stal.

En ondertussen zingen jullie aldoor liederen met begeleiding van de harp,

en wanen zich koning David gelijk.

Uit brede schalen drinken jullie wijn,

en met de beste olie smeren jullie zich in.

Maar dat het land de ondergang tegemoet ging,

daar hebben jullie zich nooit iets van aangetrokken.

En nu is het te laat,

nu worden jullie als ballingen weggevoerd,

en is het gedaan met feesten en luieren.

Tweede lezing (1Tim., 6. 11-16)

Uit de eerste brief van de apostel Paulus aan Timoteüs

Dierbare vriend,

Wees een vroom en rechtvaardig mens, zachtmoedig en volhardend, en vervuld van geloof en liefde.

Zet je in voor de goede zaak van het geloof.

Dan zal het eeuwig leven je deel zijn.

Dat is het immers waartoe je je geroepen voelt.

Dat heb je tegenover veel getuigen uitgesproken,

toen je tot ons geloof bent toegetreden.

In naam van God, die ons het leven heeft gegeven,

en in naam van Jezus Christus, die tegenover Pontius Pilatus over Hem heeft getuigd,

roep ik je op je stipt en onberispelijk te houden aan die roeping,
tot de dag komt waarop Jezus Christus weer onder ons zal verschijnen.

God zal die dag bepalen, want Hij is de koning der koningen,
de enige echte heerser.

Hij alleen staat boven de dood,
en Hij woont in het ontoegankelijk licht.

Geen mens heeft Hem al gezien,
of is in staat Hem te zien.

Aan Hem komt alle eer en eeuwig gezag toe.

Evangelie (Lc., 16. 19-31)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Lucas

Eens zei Jezus tot de farizeeën:

‘Een rijk man, die altijd gekleed ging in purperen gewaden en fijn linnen,
deed ganse dagen niets anders dan feestvieren.

Aan de ingang van zijn huis zat een arme man, met zweren overdekt,
hij heette Lazarus.

Hij hoopte dat hij zijn honger kon stillen
met wat bij de rijke van de tafel viel.

Maar niets daarvan.

Alleen de honden kwamen zijn zweren likken.

De arme Lazarus stierf, en werd in de hemel opgenomen,
in de armen van Abraham.

Toen overleed ook de rijke, en werd begraven.

Maar hij ging naar de hel, waar hij verschrikkelijke pijn leed.

Vanuit de hel zag hij Abraham van ver, met Lazarus bij hem.

En hij riep: ‘Vader Abraham, heb medelijden met mij.

Ik heb zoveel pijn in dit vuur.

Mag Lazarus niet de toppen van zijn vingers nat maken?’

Maar Abraham zei:

‘ Ben je vergeten hoe je in je leven alles hebt gehad wat je maar wilde?

En dat Lazarus heeft afgezien?

Nu zijn de rollen omgekeerd:

Lazarus wordt getroost, en jij lijdt pijn.

Daarbij: de kloof tussen ons en jullie is zo groot

dat – zelfs als iemand het zou willen -

hij er niet in kan slagen van hier naar daar, of van daar naar hier te komen.’

Toen zei de rijke:

‘Mag ik je dan vragen, vader Abraham, dat je Lazarus naar het huis van mijn ouders stuurt.

Ik heb nog vijf broers.

Mag hij hen niet gaan waarschuwen, zodat zij niet ook in die verschrikking moeten belanden?’

‘Ze hebben toch Mozes en de profeten,’ antwoordde Abraham, ‘laat ze naar die luisteren.’
‘Ach nee,’ zei de rijke, ‘ze zullen het maar geloven, als er iemand die dood was naar hen toekomt.’

Maar Abraham hield vol: ‘Als ze niet naar Mozes en de Profeten luisteren, dan zullen ze zich ook niet laten overtuigen als iemand uit de doden opstaat.’

Homilie

B en Z,

Ondanks zijn knieproblemen laat Paus Franciskus niet na de wereld rond te reizen om de gelovigen te bemoedigen en op te roepen tot een oprechte beleving van het evangelie. Zo is hij tien dagen geleden ook naar Kazachstan geweest, een land in Midden Azië dat tot 1991 tot de Sovjetunie behoorde.

Het land is overwegend Islamitisch, en de katholieke gemeenschap vormt er een heel kleine minderheid.

Maar de paus wilde met zijn bezoek duidelijk maken dat hij ook hen niet over het hoofd wil zien, dat ook zij het waard zijn om bezocht te worden.

Tijdens de terugvlucht had hij als naar gewoonte op het vliegtuig een gesprek met de journalisten, die met hem waren meegereisd.

Deze persconferenties zijn meestal erg boeiend. Enerzijds omwille van de vragen die de paus worden voorgelegd, want het gaat meestal om actuele, soms ook netelige kwesties. En anderzijds om de openhartige antwoorden van de paus.

Dit keer kreeg hij onder andere volgende vraag voor de voeten geworpen: Ben je niet ongerust over het dalend aantal gelovigen in Europa? En over het feit dat nog maar weinig jongeren naar de mis gaan?

Ik probeer zijn antwoord zo letterlijk mogelijk weer te geven :

Hij zei: ‘Je hebt gelijk: ten gevolge van de secularisatie en het relativisme worden in Europa veel waarden in vraag gesteld.

Maar wat is het eerste dat daarbij van ons verwacht mag worden? Dat wij, gelovigen, coherent zijn met de waarden die we voorhouden.

Als jongeren zien dat priesters en bisschoppen niet leven volgens hun geloof, dan zeggen ze: tot ziens.

Als de kerken, welke ook, eerst denken aan geld verzamelen, en aan leden werven; als ze pastorale plannen uitwerken, maar niet aan pastoraal doen, dan krijgen ze het vertrouwen

niet van de mensen.

De pastor, de herder, moet niet zeggen: 'de paus zegt dit of zegt dat. Hij moet naar de mensen toegaan, en het zelf waar maken'.

Een pastor is een herder, hij moet ruiken naar zijn schapen, en de schapen moeten ruiken naar de herder.

Het is uiteraard goed om na te denken over pastorale ontwikkelingen, maar altijd moet dat gebeuren met het hart van een herder.

Pastorale vernieuwingen of hervormingen of moderniseringen mogen niet uitsluitend in handen van 'pastorale wetenschappers' liggen.

Altijd moet de vraag gesteld worden: is de herder wel in contact met zijn kudde? En heeft de kudde een herder?

Ja, er moet gemoderniseerd worden, maar als het gebeurt zonder het hart van de herder dient het tot niets.'

Tot zover het antwoord van de paus.

Dit antwoord was spontaan, en niet voorbereid. Het kwam recht uit zijn hart. En hij mag het zeggen. Wat hij doet is in eenklank met zijn woorden. Zo kennen we hem. Een moedig man, recht door zee. En heel erg op de mensen betrokken.

Dat pastoraal maar zin heeft als het gebeurt met het hart van de herder, is iets wat hem ten diepste tekent.

Iedereen die een persoonlijk contact met hem heeft gehad zegt hoe intens hij kan luisteren en onmiddellijk weet met welk woord, of met welk gebaar hij kan bemoedigen of troosten of hulp bieden.

En daartoe roept hij ons allemaal op: dat we ons geloof in Jezus van Nazareth niet in theologische traktaten verduidelijken, maar in een liefdevolle omgang met onze medemensen: hen met hart en ziel nabij zijn.

Het is een oproep die steeds weer herhaald moet worden. Want de mens maakt zo gemakkelijk andere keuzes.

Het was zo in de tijd van de profeet Amos, die zijn tijdgenoten op scherpe toon moest verwijten dat ze leefden in luxe en plezier, en zich niet lieten raken door de zorgen van de mensen.

Ze hadden niet het hart van de herder.

Het was zo in de tijd van Paulus. In vele van zijn brieven, ook in deze aan Timoteüs, waar we zojuist uit hebben voorgelezen, vond hij het nodig op te roepen om niet alleen vroom, maar ook rechtvaardig te zijn; om niet alleen vervuld te zijn van geloof, maar vooral van liefde.

En van Jezus is die sterke parabel bekend waarbij het gedrag van een rijk man aan de kaak wordt gesteld omdat hij een arme bedelaar niet eens de kruimels geeft, die van zijn tafel vallen.

B en Z, ook in onze tijd kloppen mensen bij ons aan, die lijden. Vluchtelingen, slachtoffers van oorlog en terreur, getroffen en van natuurgeweld, mensen in armoede ... noem maar op.

Heel terecht vraagt de paus ons niet van hen weg te kijken, maar hen nabij te zijn met het hart van de herder.

Slechts dan mogen we zeggen dat we leven naar het woord van Jezus, slechts dan hebben we het recht ons christenen te noemen.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op